

२०११ इंडियन रिपोर्ट

सामाजिक वर्नीकरणाच्या अधिकारी /
कर्मचाऱ्यांचे पुनर्गठन करण्यासाठी
त्रिसदस्यीय समिती गटीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : आयप्रकएस-२०११/प्र.क्र. २८५/फ-६

मंत्रालय, गुरुद्वारा - ४००००२.

मिनार्थ : - १४ लखनेगार, २०११

प्रस्तावना :-

राज्यातील वन क्षेत्राचे प्रमाण सुमारे २०% एवढे असून राष्ट्रीय वन नीती, १९८८ मधील निर्देशित केल्यानुसार राज्याचे कमीत कमी ३३% एवढे भौगोलिक क्षेत्र वनाच्छादनाचाली यावे. यादृष्टीने भन १९८८ च्या सुमात्रास सामाजिक वर्नीकरण संचालनालयाची स्थापना करण्यात आली. तथांचे, सामाजिक वर्नीकरण संचालनालयाकडे अव्यंत मर्यादित कर्मचारी वर्ग उपलब्ध असल्यामुळे उपरोक्त उद्दीष्ट साध्य करण्याम आतापर्यंत कारम्भ यश प्राप्त इतालेले नाही. राज्यातील ३५० तालुक्यांच्या तुलनेत सामाजिक वर्नीकरण संचालनालयातील लाभवड अधिकार्यांची फक्त २६१ मंजूर पदे उपलब्ध आहेत. सामाजिक वर्नीकरण संचालनालयांतर्भत राज्य योजनातर्गत होणारा रुपये ४ कोटी एवढ्या खर्चाच्या तुलनेत वेतन या योजनेतर शिर्षातर्गत होणारा खर्च रुपये ६५ ते ७० कोटी पर्यंत आहे. उपरोक्त विसंगती दुर करण्याकरीता सामाजिक वर्नीकरण संचालनालयांतर्भत असलेले अधिकारी व कर्मचाऱ्यांचा अनुभव आणि क्षमतेचा पुरेपूर वापर घावा, तमेच ३३% वनाच्छादनाचा राष्ट्रीय उद्दीष्ट साध्य करण्याच्यादृष्टीने सामाजिक वर्नीकरण संचालनालयातील कर्मचाऱ्यांची नैसर्गिकरित्या वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यातून कमी प्रमाणात वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यांकडे नियुक्ती करण्याचार्यांची प्रधान मंचिव (जलसंधारण) यांनी विनंती केली आहे. या पार्श्वभूमीवर शासन पुढीलप्रभाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

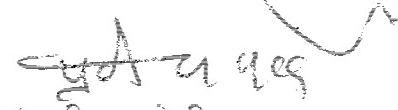
राज्यात काही जिल्हे / तालुके नैसर्गिक स्थिता वनाच्छादित असूनही त्या टिकाणी सामाजिक वर्नीकरण संचालनालयाचे अधिकारी व कर्मचारी कार्यरत आहेत. मात्र दुसरीकडे मराठवाडा मारुत्या परिसरात मोठ्या प्रमाणावर वनाच्छादनाची आवश्यकता असूनही सामाजिक वर्नीकरण संचालनालयातील मर्यादित कर्मचारी वर्ग असल्याने वनाच्छादनाचे उद्दीष्ट साधणे शक्य होत नाही. ही विसंगती दूर करण्याच्या दृष्टीने जलसंधारण विभागाने केलेल्या विनंतीच्या अनुषंगाने नैसर्गिकरित्या वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यातून सामाजिक वर्नीकरण संचालनालयाचा कर्मचारी वर्ग कर्मा प्रमाणात वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यामध्ये नियुक्त करण्याच्यादृष्टीने काय कारवाई अपेक्षित राहील, याचावत शासनामध्ये अहवाल सादर करण्यासाठी पुढीलप्रभाणे त्रिसदस्यीय समिती गटीत करण्यात यंत आहे:-

१. श्री. ए. के. जोशी, प्रधान मुख्य उन्नसंरक्षक (वनश्वल प्रभुत्य), भ.रा. नागपूर - मंत्रक
२. श्री तस्मील अहमद, प्रधान मुख्य उन्नसंरक्षक तथा नवासंचालक, निमंत्रक सामाजिक वर्नीकरण संचालनालय, पुणे

राज्यीय वन नोंदी, १९८८ अग्रिंत वित्तिरिक्ष केल्याप्रमाणे राज्यवत् ३३% वनाह्यादनावे उद्दीप्त गानण कसे लुगाध्य होईल. तरोच वा विभाग व सामाजिक वनीकरण संचालनालयामार्फत राज्यविषयात येत असलेल्या वनीकरणाच्या वित्तिरिक्ष सोजनोदी अभियानावणी एकात्मीकरित्या (Integrated basis) करती करता थेट्या. याबाबत उपरांक मासितीने आपला अहवाल २ महिन्यात विभाग सदर करावा. याशिंदभाव समितीला उपयुक्त वाळत असलेल्या डुतर सूचनाही समाविष्ट करावाहा.

हा शास्त्रीय विषय दाम विकास व जलसंधारण विभागाच्या सहार्तीने गिर्गमित करण्यात येत याठी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल याचे आदेशानुसार व नावाने,

 (प्रवीण परदेशी)
 प्रथान सचिव (वने)
 महसूल व वन विभाग

प्रति,

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंजळय, मुंबई - ३८.
 मा. मुख्यमंत्री यांचे प्राणव मिशन, संत्रालय, मुंबई - ३८.
 प्रथान सचिव (दरो), नवजुले १ वा विभाग, नंतालय, मुंबई - ३८.
 प्रथान सचिव (असंस्करण), इम निकाल व उत्तरांगरण विभाग, भंडाळय, मुंबई - ३८.
 श्री. ए. के. जोशी, प्रथान मुख्य वनसंरक्षक (दत्त भट्ट प्रमुख). महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
 श्री नसरीम अहमद, प्रथान मुख्य वनसंरक्षक तथा महासंचालक, सामाजिक वनीकरण
 संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 श्री तर्जीम अहमद, प्रथान मुख्य वनसंरक्षक तथा महासंचालक, सामाजिक वनीकरण
 संचालनालय, पुणे
 श्री इकांग ठोमर, प्रथान मुख्य वनसंरक्षक (उत्तरांग व आवस्थापन), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
 अपर प्रथान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन - दुर्योग संवर्धन), नागपूर
 अपर प्रथान मुख्य वनसंरक्षक (कार्मिक). महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
 मुख्य वनसंरक्षक तथा उप महासंचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय (सर्व)
 मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) सर्व
 मा. मंत्री (उने) यांचे खाजगी सचिव, संत्रालय, मुंबई - ३८.
 ना. मंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव, मंजळय, मुंबई - ३८.
 उप संचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय (सर्व)
 उप वनसंरक्षक (प्रादेशिक) सर्व
 निवडनस्ती (फॅ-६ कागऱ्यास्त)

२०१३/१२२६/४५५५

सामाजिक वनीकरणाच्या अधिकारी /
कर्मचाऱ्यांचे पुनर्गठन करण्यासाठी
विसदस्यीय समिती गटीत करणेवाबत.

महाराष्ट्र शासन

महासूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : आयएफएस-२०३३/प.क्र. २८५/पा-७

मंत्रालय, नववड - ४०० ०२२.

दिनांक : ३४ नोव्हेंबर, २०१३

प्रस्तावना :-

राज्यातील वन क्षेत्राचे प्रमाण सुमारे २०% एवढे असून राष्ट्रीय वन नीती, १९८८ मधील निर्देशित केल्यानुसार राज्याचे कर्मात कमी ३३% एवढे भौगोलिक क्षेत्र वनाच्छादनाखाली याचे, यादृष्टीने सन १९८८ च्या सुमारास सामाजिक वनीकरण संचालनालयाची स्थापना करण्यात आली. तथापि, सामाजिक वनीकरण संचालनालयाकडे अत्यंत मर्यादित कर्मचारी वर्ग उपलब्ध असल्यामुळे उपरोक्त उद्दीष्ट साध्य करण्यास आतापर्यंत फारसे यश प्राप्त डाळेले नाही. राज्यातील ३५७ तालुक्यांच्या तुलनेत माझाजिक वनीकरण संचालनालयातील लागवड अधिकाऱ्यांची फक्त २६१ मजुर पदे उपलब्ध आहेत. सामाजिक वनीकरण संचालनालयातर्गत राज्य योजनातर्गत होणाऱ्या रुपये ५ कोटी एवढया खर्चाच्या तुलनेत येतन या योजनेतर शिर्षातर्गत होणारा खर्च रुपये ६५ ते ७० कोटी पर्यंत आहे. उपरोक्त विसंगती दूर करण्याकरीता सामाजिक वनीकरण संचालनालयातर्गत असलेले अधिकारी व कर्मचाऱ्यांचा अनुभव आणि क्षमतेचा पुरेपूर यापर खाद्या, तसेच ३३% वनाच्छादनाचा राष्ट्रीय उद्दीष्ट साध्य करण्याच्यादृष्टीने सामाजिक वनीकरण संचालनालयातील कर्मचाऱ्यांची नैसर्गिकरित्या वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यातून कमी प्रमाणात वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यांकडे नियुक्ती करण्यासाठी प्रधान मंत्रिय (जलसंधारण) यांनी विनंती केली आहे. या पार्श्वभूमीवर शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

राज्यात काही जिल्हे / तालुके नैसर्गिक रित्या वनाच्छादित असूनही त्या ठिकाणी सामाजिक वनीकरण संचालनालयाचे अधिकारी व कर्मचारी कार्यरत आहेत. मात्र दुसरीकडे मराठवाडा भारख्या परिसरात मोठ्या प्रमाणावर वनाच्छादनाची आवश्यकता असूनही सामाजिक वनीकरण संचालनालयातील मर्यादित कर्मचारी वर्ग असल्याने वनाच्छादनांचे उद्दीष्ट साधणे शक्य होत नाही. ही विसंगती दूर करण्याच्या दृष्टीने जलसंधारण विभागाने केलेल्या विनंतीच्या अनुषंगाने नैसर्गिकरित्या वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यातून सामाजिक वनीकरण संचालनालयाचा कर्मचारी वर्ग कमी प्रमाणात वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यामध्ये नियुक्त करण्याच्यादृष्टीने काय कारवाई अपेक्षित राहील, याबाबत शासनास अहवाल सादर करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे विसदस्यीय समिती गटीत करण्यात येत आहे:-

१. श्री. ए. के. झोर्शी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), म.स. नागपूर - भद्रश्य
२. श्री तहरीम अहमद, द्व्यान मुख्य वनसंरक्षक तथा बांद्रासंघालक, मिमंत्रक सामाजिक वनीकरण संचालनालय, पुणे
३. श्री विजय शेंगे, वनसंरक्षक तथा बांद्रासंघालक (वनबल प्रमुख)

राष्ट्रीय वन भौती, ३३८८ गर्भाश विनियोग केल्याप्रमाणे गज्जाळ ३५% वनाच्छादनाचे उद्दीष्ट नाहीले वारे मुसाफ्य होण्ऱ्या, तसेच वन विभाग व सामाजिक वर्नीकरण संचालनालयामधील राजविधानात येण असलेल्या वर्नीकरणाच्या विठिय योजनार्थी अंमलबळातपांची इकातर्नीकरित्या (Integrated basis) काशी करता येण्ऱ्या, याबाबत उपरोक्त समितीने आगला अहृदाळ २ महिन्यात इतरांचे सादर करावा. यासंदर्भात समितीला उपयोगत वाटत असलेला इतर सूचनाही समाविष्ट करण्यात येण्याचा विचार.

इ शासन विरासत वापर विकास व जलसंधारण विभागाच्या महामंडळाने निर्गमित करण्यात येण आहे.

महाराष्ट्राचे गज्जाळवान याचे आदेशामुळे या जागावै,

प्रदीप पाटील
 (प्रदीप परदेशी)
 प्रधान सचिव (वने)
 महाराष्ट्र वन विभाग

प्राप्ति,

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई - ३८.

मा. गुरुव्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

प्रधान सचिव (वने). महारूप व वन विभाग मंत्रालय, मुंबई - ३२.

शासन सचिव (जलसंधारण), शासन विभाग व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

श्री. ए. के. जोशी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन वल प्रभुवा), नवाराष्ट्र राज्य, नागपूर

श्री तमनीम अहमद, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा महाराष्ट्रातील, सामाजिक वर्नीकरण मंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

श्री तस्मिम अहमद, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा महाराष्ट्रातील, सामाजिक वर्नीकरण संचालनालय, पुणे

श्री प्रकाश तासरे, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (उत्थान व व्यवस्थापन), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रदूषण - दुर्घास संधर्ग), नागपूर

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांपिक), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

मुख्य वनसंरक्षक तथा उप महाराष्ट्रातील, सामाजिक वर्नीकरण संचालनालय (सर्व)

मुख्य वनसंरक्षक (प्रांदिलिक) संवै

मा. मंत्री (वने) यांचे खाजगी शनिवार, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

मा. मंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

उप संचालक, सामाजिक वर्नीकरण संचालनालय (सर्व)

उप वनसंरक्षक (प्रांदिलिक) संवै

निवडनस्ती (फ-८ कायासम्म)